

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1475

Vragen van het lid **Eerdmans** (JA21) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over het artikel «Ruim 700 aanhoudingen bij demonstratie Extinction Rebellion op A12» (ingezonden 16 januari 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 3 maart 2025) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1238

Vraag 1

Bent u bekend met de zoveelste onrechtmatige «demonstratie» van XR?¹

Antwoord 1

Ja, daarmee ben ik bekend.

Vraag 2

Hoeveel van de ruim 700 opgepakte demonstranten zijn reeds vervolgd? Kunt u de Kamer informeren wanneer duidelijk is hoeveel van deze «demonstranten» vervolgd zijn?

Antwoord 2

Het Openbaar Ministerie (OM) doet op dit moment onderzoek naar mogelijke misdrijven die tijdens de demonstratie zijn gepleegd en zal daarna afwegen of vervolging opportuun is. Indien tot vervolging wordt overgegaan zal het OM hierover een persbericht uitbrengen.

Vraag 3 en 4

Deelt u de mening dat de blokkades om deze demonstratie te voorkomen onvoldoende waren?

Welke extra (preventieve) maatregelen gaat u nemen om de volgende geplande snelwegblokkade op 25 januari te voorkomen?

Antwoord 3 en 4

Het waar mogelijk faciliteren van een demonstratie en de beoordeling wat wel en niet nodig en mogelijk is aan (preventieve) maatregelen is aan de burgemeester. Hierover vindt afstemming plaats in de lokale driehoek. Het is

¹ NOS, 11 januari 2025, Ruim 700 aanhoudingen bij demonstratie Extinction Rebellion op A12 (<https://nos.nl/artikel/2551320-ruim-700-aanhoudingen-bij-demonstratie-extinction-rebellion-op-a12>).

een lokale aangelegenheid en de burgemeester legt daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. Het is dan ook niet aan mij om in deze beoordeling te treden.

In algemene zin kan daarbij opgemerkt worden dat de politie-inzet bij demonstraties in de eerste plaats gericht is op dialoog en de-escalatie. Preventief optreden is namelijk altijd wenselijker dan repressief optreden. Tegelijkertijd voelt het kabinet de spanningen die gepaard gaan met de categorie van vreedzame, maar wel ontwrichtende demonstraties. Omdat daar de wet bewust wordt overtreden, het tot gevaarlijke situaties leidt en het een enorm beslag legt op capaciteit bij de politie, het OM en gemeenten. Het gaat weliswaar om vreedzame demonstraties, maar het kabinet vindt het geen houdbare situatie.

Ook om die reden richt het onderzoek dat op dit moment via het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) wordt uitgevoerd zich onder andere specifiek op deze categorie demonstraties. Met als doel het handelingsperspectief van alle betrokkenen te verstevigen en het wettelijke kader rondom het demonstratierecht te bestendigen. Daarnaast wordt indachtig de motie Eerdmans en Stoffer² – en in lijn met de uitgangspunten uiteengezet in de Kamerbrief van 10 januari over actuele dilemma's over demonstreren in Nederland³ – in het eerste kwartaal van 2025 (dus parallel aan het lopende WODC-onderzoek) een wettelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding bij demonstraties verkend.

Dit alles om als daar aanleiding toe is ook echt sneller, effectiever en gericht op te kunnen treden tegen bewust ontwrichtende acties. Om de kleine groep relschoppers die hiervoor verantwoordelijk is scherper te kunnen onderscheiden van de rest. Dit vanzelfsprekend ongeacht het doel of de boodschap van de demonstratie.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoeveel personen langer hebben moeten wachten op een ambulance vanwege de snelwegblokkade? Kunt u tevens aangeven wat de gemiddelde extra aanrijtijd van ambulances bedroeg? Kunt u tevens aangeven of hier in enig geval sprake is geweest van een dodelijk dan wel ernstig gewond slachtoffer?

Antwoord 5

De Regionale Ambulance Voorziening Haaglanden heeft laten weten dat drie ambulances hinder hebben ondervonden. Daarvan hebben zij opgemerkt dat dit te wijten was aan een combinatie van factoren, waaronder de blokkade, drukte op de weg en gladheid op de weg waardoor er meer verkeersongelukken waren.

Vraag 6

Kunt u deze vragen uiterlijk voor het plenaire debat over het demonstratierecht beantwoorden?

Antwoord 6

Dat is helaas niet gelukt.

² Kamerstukken II 2024–2025, 36 600, nr. 34.

³ Kamerstukken II 2024–2025, 34 324, nr. 14.